

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314215998
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1314215998.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobkyne: F. O., V. XX.XX.XXXX, P. Y. XXX/X, Š., zast. JUDr. Andrejom Ivanom Beladičom, nar. 23.10.1957, adresa na doručovanie P. O. Box 81362, Bratislava, proti žalovaným: X/ S.. Q. Q., Y.Š. Y. Š., V. XX.XX.XXXX, P. I. XXXX/X, P., X/ E. M. Q., Y. Y. Š., V. XX.XX.XXXX, P. I. XXXX/X, P., obaja zast. advokátskou kanceláriou Studio Legale, s.r.o., so sídlom Galandova 3, Bratislava, IČO: 36 811 874, o vypratanie bytu, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III (v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV) zo dňa 20. októbra 2022, č.k. 21C/205/2014-191, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaných 1/ a 2/ na prerušenie konania, uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku vypratať a odovzdať žalobkyni P. Č.. X V. T. na X. Y. P.X. E. na I. C. X L. P., T. T.. Č.. XXXX, Y. na Y. Y. I. „.. Č.. XXXXX/X - O. Y. D. V. L. L. XXX R.X, Y. Y. I. „.. Č.. XXXXX/X - O. Y. D. V. L. L. XXX R.X D. Y. Y. I. „.. Č.. XXXXX/X - O. Y. D. V. L. L. XXX R.X, spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckym podielom na uvedených zastavaných pozemkoch vo veľkosti 7550/944264, nachádzajúci sa v katastrálnom území V.É. R., N. P.-V. R., N. P. S., O. na K. L. Č.. XXXX L.edenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom (ďalej spolu len „byt“), a žalobkyni priznal proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V celom rozsahu tak vyhovel žalobe žalobkyne.

2. V odôvodnení rozhodnutia najskôr zhrnul argumentáciu sporových strán a uviedol výpočet v konaní vykonaných dôkazov. Dokazovaním zistil, že žalobkyňa ako veriteľ a žalovaná 1/ so svojím P. R. I. Š.ekom ako dlžníci uzavreli dňa 29.06.2004 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobkyňa poskytla dlžníkom bezúročne pôžičku v sume 1,183.400 Sk (39.281,68 eur), ktorú sa jej zaviazali vrátiť do 31.12.2004. Žalobkyňa ako veriteľ a žalovaná 1/ so svojím P. R. I. Š. ako dlžníci uzavreli v ten istý deň 29.06.2004 aj zmluvu o zabezpečovacom prevode práva k vyššie špecifikovanému bytu za účelom zabezpečenia riadneho a včasného splnenia záväzku dlžníkov vzniknutého z predmetnej zmluvy o pôžičke tak, že dlžníci previedli na žalobkyňu vlastnícke právo k predmetnému bytu, a to „až do dohodnutej doby vrátenia pôžičky vo výške 1,183.400 Sk, teda do 31.12.2004, resp. do času vrátenia, ak by dlžníci splnili svoj záväzok voči veriteľovi predo dňom dohodnutej doby vrátenia predmetnej pôžičky“ (čl. VI ods. 1 tejto zmluvy). Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že žalobkyňa do dohodnutej doby vrátenia predmetnej pôžičky 31.12.2004 „nie je oprávnená využívať obsah vlastníckeho práva

k tomuto bytu“ a dlžníci „sú oprávnení po dobu do 31.12.2004, t. j. po dobu zabezpečovacieho vzťahu užívať predmetný byt bez povinnosti uhrádzať nájomné veriteľovi. Uhrádzať budú len platby súvisiace s užívaním bytu“ (čl. VI ods. 2 zmluvy). Pre prípad nesplnenia vrátenia pôžičky v dohodnutej lehote splatnosti do 31.12.2004 sa zmluvné strany dohodli na tom, že „ak pôžička nebude vrátená do 31.12.2004, veriteľ zostane výlučným vlastníkom bytu s tým, že v súčinnosti s dlžníkmi zabezpečí predaj bytu, a to za cenu minimálne 2,500.000 Sk, s tým, že si ponechá dlžnú čiastku (1,183.400 Sk) a ponechá si finančné prostriedky vo výške nákladov spojených s predajom bytu. Zvyšnú časť finančných prostriedkov získaných predajom bytu vyplatí dlžníkom najneskôr do 5 dní odo dňa obdržania kúpnej ceny“ (čl. VI ods. 5 zmluvy). Zároveň si zmluvné strany dohodli, že žalovaní ako dlžníci „sa zaväzujú vypratať celý byt v prípade neuhradenia pôžičky do troch dní po dobe splatnosti“, pričom „nemajú nárok na náhradné ubytovanie ani na inú bytovú náhradu“ (čl. VI ods. 7 tejto zmluvy). Z L. O. K. Č.. XXXX pre Q.. Ú.. V. R., N. P.-V. R., N. P. S., zistil, že žalobkyňa je výlučným vlastníkom predmetného bytu titulom zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ktorej vklad do katastra bol povolený rozhodnutím č. V-1754/04 z 24.10.2008, pričom pri nadobúdanom titule je uvedený údaj o lehote splatnosti zabezpečovaného záväzku do 31.12.2004. Z výpisu O. K. Č.. X pre Q.. Ú.. R., N. R., N. E. T., zistil, že žalovaná 1/ a jej P. R. I. Š. sú podieloví spoluvlastníci I. E. T. T.. Č.. XX L. N. R., a to každý v podiele 1/2 k celku. Ustálil, že predmetný byt aktuálne užíva žalovaná 1/ spolu so svojím synom - žalovaným 2/.

3. Vec posúdil právne podľa § 123, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, § 657, § 553 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzatvorenia zmluvy o zabezpečovacom prevode práva) a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

4. V prvom rade sa zaoberal návrhom žalovaných, ktorí žiadali konanie prerušiť do právoplatného skončenia dovolacieho konania vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 60C/22/2018 podľa § 162 ods. 1 písm. a) C.s.p.. Z pripojených spisov Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 43C/59/2005 a sp. zn. 60C/22/2018 zistil, že pod sp. zn. 60C/22/2018 sa viedlo konanie o nároku žalovanej 1/ a jej P. R. I. Š., ktorý následne postúpili na ich syna - žalovaného 2/, o zaplatenie preplatku kúpnej ceny za byt na K. X L. P. vo výške 1,036.600 Sk (34 408,81 eur). Tento nárok bol pôvodne uplatnený v rámci vzájomnej žaloby žalovanej 1/ a jej bývalého manžela podanej proti žalobe žalobkyne o zaplatenie pôžičky 1,183.400 Sk (39 281,68 eur), o ktorej sa viedlo konanie pod sp. zn. 43C/59/2005 (ktoré je doposiaľ prerušené pre vyhlásený konkurz na majetok P.Ý. R. Ž. X/ I. Š.), z ktorého bol vylúčený na samostatné konanie. Konštatoval, že OS Bratislava III rozsudkom č.k. 60C/22/2018-579 z 28.06.2019 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/282/2019 z 22.09.2021 žalobu E. M. Q.L. (Ž. X/) T. proti F. O. (Ž.) ako nedôvodnú právoplatne zamietol, keď oba sudy vyhodnotili, že na strane žalobkyne bezdôvodné obohatenie v dôsledku preplatenia kúpnej ceny za prevod vlastníckeho práva k bytu na K. X L. P. nevzniklo, a že nárok žalovaného 2/ (resp. jeho právnych predchodcov žalovanej 1/ a jej bývalého manžela) na zaplatenie 1,036.600 Sk (t. j. 34 408,81 eur) je neopodstatnený.

5. Zdôraznil, že v posudzovanej veci bola pre meritórne rozhodnutie podstatná skutková otázka, či žalobkyňa skutočne požičala žalovanej 1/ a jej P. R. I. Š. sumu 1,183.400 Sk (čo žalovaní v konaní ani nepopreli) a či táto pôžička trvá. Vyhodnotil, že túto otázku mohol a bol oprávnený prejudiciálne posúdiť aj sám (§ 193 a contrario a § 194 ods. 1 C.s.p.), a preto neboli splnené predpoklady pre obligatórne prerušenie konania v zmysle § 162 ods. 1 písm. a) C.s.p.. Posúdil návrh žalovaných na prerušenie konania aj vo svetle ust. § 164 C.s.p. (fakultatívne prerušenie konania), pričom dospel k záveru, že sa nejaví ani ako vhodné a ani nevyhnutné, aby vyčkal na právoplatné skončenie dovolacieho konania vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 60C/22/2018. Poukázal na to, že predmetná vec je právoplatne skončená s výsledkom, že k žiadnemu preplateniu kúpnej ceny za P. na K. X L. P. nedošlo, z čoho vyvodil, že záväzok z pôžičky vo výške 1,183.400 Sk doposiaľ splnením alebo započítaním nezanikol. I keď žalovaný 2/ podal dovolanie, dovolací súd právoplatnosť ním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 C.s.p. neodložil. Zdôraznil, že právoplatnosť rozhodnutia spôsobuje jeho právnu záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť (§ 226 C.s.p.), a preto mal povinnosť prihliadnúť na vyriešenie vyššie uvedenej skutkovej otázky a nemohol prijať odlišný záver, než aký už bol právoplatne judikovaný (§ 194 ods. 2 C.s.p.). Vysvetlil, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý slúži na nápravu len právnych a procesných chýb, a nie na nápravu skutkových chýb, keďže dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistili sudy nižších inštancií (§ 442 C.s.p.) a nemá zákonnú možnosť skutkovo preskúmať, či došlo alebo nedošlo k preplateniu kúpnej ceny za P. na K. X L. P.,

ale musí vychádzať zo skutkového stavu, ako ho zistil odvolací súd, pričom odvolací súd v danej veci považoval za preukázané, že bezdôvodné obohatenie žalobkyne v dôsledku preplatenia kúpnej ceny nevniklo. S poukazom na to, že v prejednávanej veci žalovaní nepreukazovali žiadny iný spôsob zániku pôžičky ani nepredložili o takejto skutočnosti žiadne relevantné dôkazy, pri posúdení tejto otázky uzavrel, že nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by sa mal zabezpečený záväzok zo zmluvy o pôžičke považovať za zaniknutý. Preto návrh žalovaných na prerušenie konania podľa § 164 C.s.p. v spojení s § 162 ods. 3 C.s.p. ako neopodstatnený zamietol.

6. Uviedol, že predmetom sporu je nárok žalobkyne na ochranu jej vlastníckeho práva k uvedenému bytu, ktoré ako veriteľ dočasne nadobudla na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva od svojich dlžníkov - žalovanej 1/ a jej F. I. Š.. Konštatoval, že žalobkyňa sa ochrany svojho vlastníckeho práva domáha proti žalovanej 1/ a jej synovi (žalovanému 2/), ktorí predmetný byt doposiaľ užívajú bez akéhokoľvek platného a existujúceho právneho titulu. Vyhodnotil za nesporné, že žalobkyňa ako veriteľka na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 29.06.2004 požičala žalovanej 1/ a jej bývalému manželovi ako dlžníkom peňažnú sumu 1,183.400 Sk (39 281,68 eur), ktorú sa jej zaviazali vrátiť v lehote splatnosti do 31.12.2004, avšak v dohodnutej lehote a ani doposiaľ (ani z časti) nevrátili, pričom nemal za preukázané, že táto pôžička zanikla akýmkoľvek iným spôsobom predpokladaným Občianskym zákonníkom. Následne posudzoval, či žalobkyňa platne nadobudla vlastnícke právo k predmetnému bytu na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva zo dňa 29.06.2004. V tejto súvislosti podrobne vysvetlil inštitút zabezpečenia záväzkov prevodom práva (§ 553 ods. 1 a 2 v znení pred novelou Občianskeho zákonníka zákonom č. 568/2007 Z.z., teda do 31.12.2007), a tento aj vyložil so zreteľom na zmysel a účel daného ustanovenia.

7. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 58/2008, 1Cdo 48/2010, 3Cdo 446/2012, 3Cdo 180/2019, 5Cdo 208/2010, 8MCdo 5/2014 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 67/2017 uviedol, že rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít sa so zreteľom na účel inštitútu zabezpečovacieho prevodu práva ustálila na tom, že písomná zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí určovať zmluvné strany (účastníkov zmluvy), zabezpečený záväzok, majetkové právo dlžníka, ktoré sa prevádza, že zmluvu uzatvárajú účastníci ako zmluvu o zabezpečovacom prevode práva, t. j. že tu ide iba o podmienený prevod práva z dlžníka na veriteľa za účelom zabezpečenia splnenia pohľadávky veriteľovi s rozvázovacou podmienkou, ktorá sa uplatní pri uspokojení zabezpečenej pohľadávky plnením tak, že právny úkon, ktorým bolo prevedené právo, stráca účinnosť a právo v rozsahu, v akom bolo prevedené, prechádza späť na dlžníka (prevod práva na veriteľa tak zo zákona zaniká), a ako sa zmluvné strany vysporiadajú v prípade, že dlžník zabezpečenú pohľadávku veriteľovi riadne a včas neuhradí (dohodu riešiacu tzv. uhradzovaciú funkciu tohto inštitútu), pričom absencia niektorej z týchto podstatných náležitostí zmluvy alebo jej rozpor so zákonom má vždy za následok absolútnu neplatnosť celej zmluvy o zabezpečovacom prevode práva (§ 39 a § 553 Obč. zák.), čo zároveň znamená, že oddeliteľnosť neplatnosťou dotknutej časti zmluvy od jej zvyšku podľa § 41 Obč. zák. neprichádza do úvahy. Konštatoval, že v rozpore so zákonom je i také dojednanie, podľa ktorého sa veriteľ v prípade omeškania dlžníka s úhradou zabezpečenej pohľadávky bez ďalšieho (alebo na základe svojho jednostranného právneho úkonu) stane trvalým vlastníkom prevedeného majetku pri súčasnom zániku zabezpečenej pohľadávky.

8. Pri skúmaní platnosti a účinnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva zo dňa 29.06.2004 nezistil žiadne také formálne či obsahové nedostatky (v súčasnosti uvedené v § 553a ods. 1 a 2 Obč. zák.), ktoré by spôsobovali jej neplatnosť. Ustálil, že v predmetnej zmluve vyhotovenej v písomnej forme sú zreteľne označené a/ zmluvné strany, teda žalobkyňa ako veriteľ a žalovaná 1/ a jej bývalý manžel ako dlžníci, b/ zabezpečený záväzok - t. j. záväzok vrátiť požičanú sumu 1,183.400 Sk na základe zmluvy o pôžičke z 29.06.2004, c/ majetkové právo dlžníka, ktoré sa prevádza - teda vlastnícke právo dlžníkov k vyššie špecifikovanému bytu, d/ skutočnosť, že ide iba o podmienený prevod vlastníckeho práva za účelom zabezpečenia splnenia pohľadávky veriteľke s rozvázovacou podmienkou, ktorá sa uplatní pri uspokojení zabezpečenej pohľadávky plnením tak, že vlastnícke právo v rozsahu, v akom bolo prevedené, prechádza späť na dlžníkov (čl. VI ods. 1, 5 a 8 zmluvy), a e/ dohoda o vzájomnom vysporiadaní sa v prípade nesplnenia zabezpečenej pohľadávky veriteľky dlžníkmi riadne a včas - t. j. predaj bytu tretej osobe za cenu minimálne vo výške 2,500.000 Sk, z výťažku ktorého si žalobkyňa uspokojí svoju pohľadávku zo zmluvy o pôžičke a právo na náhradu nákladov účelne vynaložených v súvislosti s takýmto výkonom zabezpečovacieho prevodu práva a zostatok vyplatí dlžníkom. Pri prieskume platnosti predmetnej zmluvy o zabezpečovacom prevode práva osobitne skúmal, či nebol

v danom prípade zabezpečovací prevod vlastníckeho práva dohodnutý ako prepadný prevod (teda, že žalobkyňa by bola v prípade riadneho a včasného nesplnenia pohľadávky oprávnená natrvalo si ponechať vlastnícke právo k predmetnému bytu), pretože prepadný zabezpečovací prevod práva obchádza zmysel a účel tohto právneho inštitútu a vždy má za následok neplatnosť takéhoto právneho úkonu (§ 39 v spojení s § 553 Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy dňa 29.06.2004; v súčasnosti § 553c ods. 2 Obč. zák.). Uviedol, že čl. VI ods. 3 zmluvy môže vzbudzovať dojem dojednania prepadného zabezpečovacieho prevodu práva („v prípade, ak dlžník nesplní riadne svoj záväzok do dohodnutej doby plnenia, t. j. do 31.12.2004, veriteľ zostane naďalej vlastníkom bytu a dlžník stráca možnosť opätovného zápisu vlastníckeho práva z tejto zmluvy“), a môže sa tiež javiť, že tento článok pôsobí nekoherentne k čl. VI ods. 1, 5 a 8 tejto zmluvy (z ktorých výslovne vyplýva len dočasnosť, a nie trvalosť prevodu vlastníckeho práva k predmetnému bytu). Z hlbšej analýzy čl. VI ods. 3 zmluvy v kontexte so všetkými ostatnými odsekmi čl. VI tejto zmluvy však dospel k záveru, že z čl. VI ods. 3 tejto zmluvy explicitne ani implicitne nevyplýva, že by žalobkyňa mala „natrvalo“ zostať vlastníkom predmetného bytu. Posúdil, že čl. VI ods. 3 rieši len situáciu, čo má nastať v prípade, že ku dňu dohodnutej lehoty splatnosti 31.12.2004 dlžníci nevrátia žalobkyni pôžičku v plnom rozsahu riadne a včas a túto situáciu rieši tak, že dlžníci sa automaticky uplynutím lehoty splatnosti nestanú opätovne vlastníkami predmetného bytu (vyjadrené slovami „dlžník stráca možnosť opätovného zápisu vlastníckeho práva“) a žalobkyňa „zostane naďalej vlastníkom bytu“. Vyhodnotil, že to ale bez ďalšieho neznamena, že žalobkyňa zostane „natrvalo naďalej“ vlastníkom predmetného bytu. V kontexte čl. VI ods. 5 tejto zmluvy je toto jej vlastníctvo k predmetnému bytu len „dočasné“, a to až dovtedy, kým ako vlastník (keďže kúpnu zmluvu môže účinne uzavrieť len vlastník predmetu kúpy) „v súčinnosti s dlžníkom zabezpečí predaj bytu, a to za cenu minimálne 2,500.000 Sk, s tým, že si ponechá dlžnú čiastku 1,183.400 Sk, ponechá si finančné prostriedky vo výške nákladov spojených s predajom bytu a zvyšnú časť finančných prostriedkov získaných predajom bytu vyplatí dlžníkovi najneskôr do 5 dní odo dňa obdržania kúpnej ceny“. Z čl. VI ods. 5 zmluvy považoval za evidentné, že zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k predmetnému bytu nebol dohodnutý ako prepadný, ale len ako dočasný tak, že po uplynutí lehoty splatnosti zabezpečovaného záväzku má žalobkyňa oprávnenie tento zabezpečovací prevod práva vykonať zmluvou predpokladaným spôsobom. Dodal, že rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 242/2007, I. ÚS 243/2007 či I. ÚS 640/2014 alebo uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 95/2019) preferuje výklad v prospech platnosti zmlúv resp. právnych úkonov pred ich neplatnosťou, keď aj v prípade určitých pochybností o určitosti obsahu či predmetu právneho úkonu, tento bude neplatným len vtedy, ak tieto nedostatky nemožno preklenúť ani použitím interpretačných pravidiel stanovených v § 35 ods. 1 a 2 Obč. zák.. Ak tieto nedostatky možno takýmto spôsobom preklenúť, čo je aj prípad prejednávanej veci, keď z čl. VI ods. 1, 5 a 8 predmetnej zmluvy celkom zrejme vyplýva, že zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k predmetnému bytu bol dohodnutý len ako dočasný, je ústavnou povinnosťou súdu uprednostniť výklad, ktorý vedie k platnosti právneho úkonu, a nie naopak.

9. Vyhodnotil, že aj zo správania sa sporových strán počas konania vyplynulo, že túto zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k predmetnému bytu považujú za platný právny úkon a tomu prispôsobujú svoje ďalšie konanie. Ustálil, že žalovaní od roku 2005 neplatia žiadne platby a úhrady spojené s užívaním bytu s odôvodnením, že tieto plnenia zaťažujú len vlastníka predmetného bytu, ktorým oni aktuálne nie sú. Na pojednávaní dňa 20.10.2022 tiež predložili žalobkyni za účelom mimosúdneho urovnania sporu návrh dohody o krátkodobom nájme predmetného bytu, ktorý žalobkyňa neprijala. Vyvodil, že zo samotnej oferty na uzavretie takéhoto typu zmluvy logicky vyplýva, že žalovaní sa sami nepovažujú za súčasných vlastníkov predmetného bytu. Mal potom za preukázané, že žalobkyňa riadne nadobudla vlastnícke právo k predmetnému bytu na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva z 29.06.2004, ktorého vklad bol do katastra nehnuteľností povolený rozhodnutím príslušného orgánu na úseku katastra Č.. L.-XXXX/XX z 24.10.2008.

10. Následne sa zaoberal riešením právnej otázky, či aj veriteľovi, ktorý nadobudol vlastnícke právo k veci len dočasne na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, patria práva vlastníka, konkrétne právo na ochranu predmetu svojho vlastníctva pred neoprávnenými zásahmi zo strany cudzích (tretích) osôb. Poukázal na rozhodovacou praxou ustálený právny názor, že veriteľ, na ktorého bolo dočasne prevedené majetkové právo dlžníka, vystupuje vo vzťahu k prevedenému právu ako oprávnený subjekt. Veriteľ má teda analogické právne postavenie ako vlastník (§ 123 Obč. zák.). Má tiež rovnaké právo na ochranu vlastníckeho práva ako pôvodný vlastník (majiteľ prevedeného práva). Prislúcha mu najmä právo podať žalobu na vydanie veci voči tretej osobe, ktorá vec neoprávnene zadržiava, a môže

sa brániť aj zapieracou (negatívnou) žalobou (§ 126 Obč. zák.). Vывodil, že žalobkyňa ako súčasný vlastník predmetného bytu je oprávnená, a preto aj aktívne vecne legitimovaná sa žalobou na súde domáhať ochrany svojho (hoci len dočasného) vlastníckeho práva pred neoprávneným zásahom zo strany tretích osôb. Z rozsahu pôsobenia tejto ochrany nie sú vylúčené žiadne osoby (uplatňuje sa erga omnes, teda voči všetkým). Zákon nezakazuje, aby sa aj ten vlastník, ktorý nadobudol vlastnícke právo k veci len dočasne na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, mohol účinne domáhať ochrany svojho vlastníctva, a to aj pred neoprávneným zásahom zo strany dlžníka (žalovanej 1/), od ktorého toto vlastnícke právo po dobu, pokiaľ nebude jeho pohľadávka dlžníkom riadne uspokojená, nadobudol. V tejto súvislosti potom preskúmal ako si samotní účastníci zmluvy o zabezpečovacom prevode práva z 29.06.2004 vzájomne dohodli práva a povinnosti k prevedenému právu (vlastníckemu právu k bytu) počas trvania tohto zabezpečovacieho prevodu práva. Konštatoval, že z čl. VI ods. 2 tejto zmluvy vyplýva, že do márneho uplynutia lehoty splatnosti pohľadávky zo zmluvy o pôžičke 31.12.2004 žalobkyňa ako veriteľ nebola oprávnená užívať predmetný byt. Užívacie oprávnenie k predmetnému bytu dovtedy patrilo dlžníkom, a to bez povinnosti uhrádzať žalobkyni nájomné; uhrádzať mali len platby spojené s užívaním bytu. Vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán k prevedenému vlastníckemu právu však boli inak dohodnuté pre prípad, že v lehote splatnosti zabezpečovanej pohľadávky nedôjde k jej riadnemu uspokojeniu (čo následne aj nastalo). Dlžníci sa, ak riadne neuspokoja zabezpečovanú pohľadávku žalobkyne do 31.12.2004, zaviazali „vypratať celý byt do 3 dní po dobe splatnosti“, teda najneskôr do 03.01.2005, s tým, že „nemajú nárok na náhradné ubytovanie ani na inú bytovú náhradu“ (čl. VI ods. 7 zmluvy). Prijal potom záver, že nakoľko dlžníci pohľadávku zo zmluvy o pôžičke z 29.06.2004 žalobkyni v dohodnutej lehote splatnosti nespĺnili, stratili tak oprávnenie naďalej užívať predmetný byt a vznikla im povinnosť tento byt v lehote troch dní po márnom uplynutí lehoty splatnosti pôžičky, teda do 03.01.2005 vypratať.

11. Uzavrel, že keďže zo strany žalobkyne doposiaľ nebol zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k predmetnému bytu vykonaný a žalobkyňa je stále dočasnou výlučnou vlastníčkou bytu, a zo strany žalovaných nebol preukázaný žiadny právny titul oprávňujúci ich na užívanie tohto bytu (napr. nájom, výpožička či akákoľvek obdobná zmluva o odplatnom alebo bezodplatnom užívaní predmetného bytu uzavretá na dobu po 03.01.2005), a taktiež nebolo z ich strany preukázané, že by zabezpečovací prevod práva ako akcesorický vzťah k zmluve o pôžičke zanikol (napr. splnením pôžičky, alebo iným spôsobom zániku zabezpečovaného alebo zabezpečovacieho záväzku podľa Občianskeho zákonníka), žalobkyňa sa dôvodne domáha ochrany svojho vlastníckeho práva k bytu pred jeho neoprávneným užívaním zo strany žalovaných.

12. Námietky žalovaných uplatnené v rámci ich procesnej obrany vyhodnotil za neopodstatnené. Ak žalovaní argumentovali, že by bolo s ohľadom na nepriaznivý zdravotný stav žalovanej 1/ v rozpore s dobrými mravmi ich z predmetného bytu (v ktorom majú obydlie) vypratať, zdôraznil, že žalovaní užívajú byt nepretržite od 03.01.2005, čiže už vyše 17 rokov bez poskytnutia akejkoľvek protihodnoty žalobkyni. Žalovaní tiež nepreukázali, že by čo i len sčasti splnili žalobkyni poskytnutú pôžičku, alebo že by sa čo i len sčasti podieľali na úhradách za plnenia spojené s užívaním predmetného bytu, ktoré od roku 2005 spotrebovali výlučne sami. Zo strany žalovaných nebola preukázaná (resp. nevyšla najavo) ani len snaha, ochota či ústretovosť sa aspoň symbolicky podieľať na výdavkoch žalobkyne s predmetným bytom, ktorý výlučne sami užívajú. S prihliadnutím na tak neúmerne dlho trvajúce protiprávne konanie žalovaných (užívanie bytu bez právneho dôvodu) a neustále narastajúcu a znásobujúcu sa ujmu žalobkyne vyhodnotil argumentáciu žalovaných o dobrých mravoch za zjavne nenáležitú. Vyhodnotil, že protiprávne konanie žalovaných so zreteľom na dlhotrvajúci čas prevyšujúci jedno desaťročie a rozsah následku, ktorý za ten čas vyvolalo v majetkovej sfére žalobkyne, tak možno kvalifikovať ako konanie vyššieho stupňa závažnosti a bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by napriek tomu neposkytol súdnu ochranu oprávneným záujmom žalobkyne, ale žalovaných. Zdôraznil, že nikto nemôže mať prospech s vlastnej nepoctivosti (protiprávneho konania). S poukazom na to, že žalovaná 1/ je podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu v obci Medveďov, uviedol, že má možnosť sa (aj so svojim synom žalovaným 2/) nasťahovať do obydlia, ku ktorému jej svedčí vlastné neobmedzené užívacie právo. Navyiac, žalovaní môžu povinnosť vypratať a odovzdať byt kedykoľvek odvrátiť tým, že žalobkyni splnia pôžičku a vrátia jej im poskytnuté peniaze, čím zanikne zabezpečovací vzťah a zo zákona sa obnoví ich pôvodné vlastnícke právo vrátane oprávnenia predmetný byt z titulu jeho vlastníctva neobmedzene užívať (§ 553 ods. 3 Obč. zák.).

13. Vyhodnotiac žalobu za dôvodnú uložil žalovaným povinnosť vypratať a odovzdať žalobkyni predmetný byt v ňou navrhovanej lehote na plnenie do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, a to bez bytovej náhrady. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 C.s.p. a žalobkyni, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

14. Proti tomuto rozhodnutiu podali žalovaní 1/ a 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v celom rozsahu včas odvolanie a navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku zmenil a konanie prerušil a v druhom výroku zmenil a žalobu zamietol. Právny zástupca žalovaných uviedol odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., teda porušenie práva žalovaných na spravodlivý proces, keď tvrdil nesprávny postup súdu prvej inštancie spočívajúci v zamietnutí ich (vyššie uvedeného) návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 162 ods. 1 písm. a) C.s.p.. Nesúhlasil so záverom, že na prerušenie konania do rozhodnutia o dovolaní žalovaného 2/ proti potvrdzujúcemu rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/282/2019 zo dňa 22.09.2021 nie je dôvod, pretože súd prvej inštancie si môže právnu otázku (ne)platnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva vyriešiť sám ako predbežnú. Argumentoval tým, že ide o právnu otázku dôležitého významu a v danej veci má rozhodovať Najvyšší súd SR, čo je funkčne vyššia autorita, a preto mal súd prerušiť toto konanie do právoplatného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Uviedol, že pokiaľ by Najvyšší súd SR vyhovel dovolaniu žalovaných, išlo by o taký zásah do vlastníckych práv žalovaných, ktorý by znamenal stratu ich obydľia a nenávratný stav, keby boli nútení byt opustiť.

Mal tiež za to, že súd prvej inštancie v rámci riešenia predbežnej otázky nesprávne právne posúdil (ne)platnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. Uviedol, že záložný veriteľ a záložca sa pred splatnosťou zabezpečenej pohľadávky nemôžu platne dohodnúť, že záložný veriteľ uspokojí svoju pohľadávku tým, že si privlastní záloh. Záloh sa má speňažiť objektívnym spôsobom, za cenu, ktorú je ochotná zaplatiť tretia osoba, a ktorá sa javí ako maximálna dosiahnuteľná cena. Je neželané, aby sa záložca „vopred vzdal“ svojho „práva na objektívne speňaženie zálohu“. Citoval R 61/2009, podľa ktorého je dohoda, ktorej skutočným zmyslom je - bez ohľadu na jej skutočné označenie - dojednanie tzv. prepadnej zálohy (uspokojenie pohľadávky záložného veriteľa tým, že mu pripadne záloh do vlastníctva), v rozpore s účelom a zmyslom záložného práva, takže taká zmluva je pre rozpor s účelom zákona neplatná podľa § 39 Obč. zák. <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4t6m5zgczrngm4q>>. Tvrdil, že z čl. VI ods. 3 zmluvy („veriteľ zostane naďalej vlastníkom“) vyplýva, že prepadná klauzula, že si veriteľ ponechá vlastníctvo k zálohu, tu je, a preto je zmluva o zabezpečovacom prevode práva z 29.06.2004 absolútne neplatným právnym úkonom.

Ak by žalovaní prijali právny názor súdu prvej inštancie, že predmetná zmluva je platným právnym úkonom, potom súhlasili, že zabezpečovací prevod vlastníckeho práva je len dočasný prevod. Pokiaľ dlžník (žalovaní) neuhradili pohľadávku veriteľa, veriteľ si vlastníctvo nemôže ponechať, pretože to odporuje zásade dočasnosti. Žalobkyňa je v súčasnosti evidovaná v katastri nehnuteľností ako vlastníčka bytu titulom Zmluva o zabezpečovacom prevode V-1754/04 zo dňa 24.10.2008, splatnosť do 31.12.2004, pričom doposiaľ nedošlo k výkonu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva k bytu. Argumentoval, že žalobkyňa ako zabezpečovací veriteľ nemôže vystupovať vo vzťahu k dlžníkovi ale aj tretím osobám ako „plnohodnotný“ vlastník, pretože nedošlo k dohode medzi veriteľom a dlžníkom, že si veriteľ ponechá vlastnícke právo k zabezpečovacej nehnuteľnosti, pričom takáto dohoda môže byť uzavretá až v čase, keď je pohľadávka veriteľa splatná. Mal potom za to, že žalobkyňa nemá aktívnu vecnú legitímáciu na podanie tejto žaloby o vypratanie, pretože je len dočasnou vlastníčkou a nemá absolútne vlastnícke právo, ktoré by požívalo právnu ochranu na vydanie veci, keď neprebehol výkon zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Uviedol, že až ten, kto nadobudne vlastnícke právo v rámci výkonu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva je plnohodnotným vlastníkom bytu a požíva právnu ochranu v tom zmysle, že ak niekto užíva vec bez právneho dôvodu (čo žalovaní odmietajú, pretože žalobkyňa sa nestala vlastníčkou nehnuteľnosti) je povinný vec vydať vlastníkovi.

15. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaných nevyjadřila.

16. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p. verejne vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

17. Podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. S poukazom na citované ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p., prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku, na základe ktorých súd prvej inštancie žalobe žalobkyne vyhovel a uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku vypratať a odovzdať žalobkyni vyššie špecifikovaný byt, ktorý žalovaní viac ako 17 rokov užívajú bez právneho titulu, ktorý by ich na to oprávňoval, a v rozpore so zmluvnými dojednaniami zmluvy o zabezpečovacom prevode práva z 29.06.2004. Odvolanie žalovaných vyhodnotil odvolací súd za nijak nereflektujúce na odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, keďže žalovaní v ňom len vyslovili nesúhlas s rozhodnutím a zopakovali svoje právne názory, ktoré prezentovali už v základnom konaní, ktoré však súd prvej inštancie predsa zobral do úvahy a s celou skutkovou a právnou situáciou sa veľmi podrobne a vyčerpávajúcym spôsobom vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku, v ktorom vysvetlil všetky svoje právne úvahy a zdôvodnil svoje právne závery, ktoré žalovaní v odvolaní nijak relevantne nespochybnili. Odvolanie žalovaných potom odvolací súd vyhodnotil za nedôvodné. Plne si osvojujú závery súdu prvej inštancie odkazuje na dôvody napadnutého rozhodnutia uvedené vyššie, ktoré spočívajú v úplnom a logickom vyhodnotení dôkazov, správne zistenom skutkovom stave a správnom právnom posúdení veci, keď súd prvej inštancie aplikoval na vec sa vzťahujúce ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré aj správne a pochopiteľným spôsobom vyložil, pričom pri zdôvodňovaní svojich záverov prihliadol na argumenty oboch strán sporu a náležite a podrobne sa s nimi vysporiadal. Odvolací súd nemá na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie čo uviesť, pretože vzhľadom na vyčerpávajúce odôvodnenie jeho rozhodnutia by iba zopakoval správne závery súdu prvej inštancie. Odkazuje preto na odôvodnenie napadnutého rozsudku a nepovažuje za potrebné správne právne úvahy a z nich rezultujúce správne právne závery v ňom uvedené opakovať. Vyjadri sa preto len k odvolacím námietkam žalovaných.

19. Pripomína tiež, že rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami sporových strán, v tomto prípade žalovaných, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného, a teda riadne odôvodneného rozhodnutia, pričom sporovým stranám nemusí dať odpoveď na všetky otázky nimi nastolené, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných stranami sporu, čím sa súd prvej inštancie aj riadil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil tak, ako to má na mysli ust. § 220 ods. 2 C.s.p.. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie, a ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. Citoval znenie ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré vo veci aplikoval, tieto správne vyložil, pričom všetky svoje právne úvahy, ktorými sa pri právnom posúdení veci spravoval, logicky a pochopiteľne vysvetlil a právne posúdenie veci riadne a zrozumiteľne zdôvodnil. V kontexte odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zjavné, že skutkové, a na ich základe prijaté právne závery súdu prvej inštancie sú v plnom rozsahu podložené správnym výkladom a odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie plne stotožnil. Na správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nič nemení ani skutočnosť, že s ním žalovaní nesúhlasia.

20. Žalovaní v odvolaní neuviedli žiadne také argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť napadnutého meritorneho rozhodnutia, keď v podstate na podrobné zdôvodnenie rozhodnutia nereagovali. Prezentovali názor, že predbežná otázka platnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva bola súdom prvej inštancie vyriešená nesprávne, a že táto zmluva je absolútne neplatná, pretože z jej čl. VI ods. 3 vyplýva prepadná klauzula, že si veriteľ ponechá vlastníctvo k zálohu, pričom citovali judikatúru (R 61/2009), podľa ktorej je dohoda, ktorej skutočným zmyslom je dojednanie prepadnej zálohy (uspokojenie pohľadávky záložného veriteľa tým, že mu prípadne záloh do vlastníctva), pre rozpor s účelom zákona neplatná podľa § 39 Obč. zák. <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngm4q>>. Odvolací súd (súhlasiac s judikatúrou, na

ktorú žalovaní poukazovali) vyhodnotil túto odvoláciu námietku za nedôvodnú, pretože z odôvodnenia napadnutého rozsudku je úplne zrejmé, že súd prvej inštancie sa podrobne zaoberal jednak samotným ods. 3 čl. VI zmluvy ako aj ďalšími na ods. 3 nadväzujúcimi odsekmi čl. VI zmluvy, ktoré tvoria vo vzájomnej súvislosti a kontexte jeden celok zmluvy, ktorým bola upravená následnosť postupu pre prípad, že dlžníci ku dňu dohodnutej lehoty splatnosti pôžičky (31.12.2004) žalobkyňa požičku v plnom rozsahu riadne a včas nevráti, pričom dospel k jednoznačnému záveru, že v predmetnej zmluve nebol zmluvnými stranami dohodnutý prepadný záloh. Práve naopak, zmluvné strany sa dohodli, na dočasnom (nie trvalom) vlastníctve bytu žalobkyňou, a to len dovtedy, kým v súčinnosti s dlžníkom zabezpečí predaj bytu, s tým, že zmluvné strany sa podrobne dohodli aj o minimálnej cene bytu, aj o tom, že žalobkyňa si z kúpnej ceny bytu ponechá dlžnú čiastku a finančné prostriedky vo výške nákladov spojených s predajom bytu, a že zvyšok prostriedkov získaných predajom bytu vyplatí dlžníkovi (najneskôr do 5 dní odo dňa obdržania kúpnej ceny). Odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie podrobne vyložil jednotlivé ustanovenia zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, a to logicky a úplne pochopiteľným spôsobom. Jeho právny záver, že predmetná zmluva o zabezpečovacom prevode práva je platná, je správny a odvolací súd sa s ním plne stotožnil. Táto odvolacia námietka žalovaných je založená výlučne na vytrhnutí jedného ustanovenia zmluvy z jej kontextu a zároveň aj na jeho nesprávnej interpretácii, ignorujúca odôvodnenie rozhodnutia, ako i samotný postoj žalovaných, z ktorého vyplýva, že zmluvu o zabezpečovacom prevode práva považujú za platnú (byť užívajú, ale od roku 2005 neplatia žiadne platby a úhrady spojené s užívaním bytu s odôvodnením, že aktuálne nie sú jeho vlastníckymi, príp. nimi počas konania neúspešne iniciovaná dohoda o krátkodobom nájme bytu), a preto nemohla obstať. Žalovaní v odvolaní ďalej pre prípad, že predmetná zmluva o zabezpečovacom prevode práva je platným právnym úkonom, súhlasili s tým, že zabezpečovací prevod vlastníckeho práva je len dočasný prevod. Namietali potom nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne na podanie žaloby o vypratanie bytu, argumentujúc tým, že žalobkyňa je len dočasnou vlastníčkou bytu „bez absolútneho vlastníckeho práva“, ktoré by požievalo právnu ochranu na vydanie veci. Ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná a opäť nijak nereaguje na vyčerpávajúce závery súdu prvej inštancie, ktorý sa predsa v odôvodnení svojho rozhodnutia aktívnou vecnou legitímáciou žalobkyne podrobne zaoberal a dospel k správne záveru, že žalobkyňa je v prejednávanej veci aktívne vecne legitimovaná, pretože aj vlastníck, ktorý nadobudol vlastnícke právo k veci len dočasne na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, sa môže účinne domáhať ochrany svojho vlastníctva pred neoprávneným zásahom (a to aj voči svojim dlžníkom), keďže má analogické právne postavenie ako vlastníck (§ 123 Obč. zák.). Navyše, v posudzovanej veci sa zmluvné strany v čl. VI ods. 7 zmluvy o zabezpečovacom prevode práva dohodli, že ak dlžníci riadne neuspokojia zabezpečovanú pohľadávku žalobkyne do 31.12.2004, zaviazali sa vypratať byt do troch dní po dobe splatnosti bez nároku na náhradné ubytovanie alebo na inú bytovú náhradu. Možno uzavrieť, že ak žalovaná 1/ túto svoju zmluvnú povinnosť (za stavu, že dlžníci pôžičku žalobkyne nevrátili) nesplnila a bez právneho dôvodu byt aj so žalovaným 2/ naďalej užíva (čím žalovaní spôsobujú žalobkyne ujmu), má žalobkyňa ako dočasná vlastníčka bytu právo domáhať sa splnenia ich zmluvnej povinnosti a ochrany svojho vlastníckeho práva. V ďalšom odvolací súd už len odkazuje na náležité odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré si osvojuje bez potreby ho opakovať.

21. Neobstojí ani odvolacia námietka žalovaných, že súd prvej inštancie porušil ich právo na spravodlivý súdny proces tým, že konanie neprerušil tak, ako požadovali. Odvolací súd žiadne porušenie ich procesných práv nezistil. Žalovaní predsa realizovali svoje procesné právo (keď navrhli konanie prerušiť) a súd prvej inštancie o ich návrhu riadne rozhodol a svoje návrhu žalovaných nevyhovujúce rozhodnutie náležite odôvodnil. Odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti, s ktorým plne súhlasí a osvojuje si ho. Zdôrazňuje, že právo na spravodlivé súdne konanie nezahrňuje povinnosť súdu stotožniť sa s právnymi názormi žalovaných a zamietnutie ich návrhu na prerušenie konania nie je porušením ich práva na spravodlivý súdny proces. Žalovaní vyjadrili v odvolaní len nesúhlas so zamietnutím ich návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 162 ods. 1 písm. a) C.s.p. do rozhodnutia o dovolaní žalovaného 2/ proti potvrdzujúcemu rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/282/2019 zo dňa 22.09.2021 tvrdiac nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že si môže právnu otázku (ne)platnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva vyriešiť sám ako predbežnú, keď mali za to, že v danej veci má dôležitejšiu právnu otázku rozhodovať Najvyšší súd SR, ktorý je funkčne vyššou autoritou, a preto mal súd toto konanie do právoplatného rozhodnutia v dovolacom konaní prerušiť. Ak v odvolaní poukazovali na ust. § 162 ods. 1 písm. a) C.s.p., odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie vyhodnotil, že pre obligatórne prerušenie konania podľa ust. § 162 ods. 1 písm. a) C.s.p. neboli splnené predpoklady. Súd prvej inštancie správne dôvodil, že si predbežné otázky v tomto konaní

môže posúdiť sám. Povinnosť súdu konanie prerušiť podľa ust. § 162 ods. 1 písm. a) C.s.p, teda vtedy, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, je totiž nutné vykladať v intenciách § 193 C.s.p., podľa ktorého je súd viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo ESLP, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd, ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti, pričom v posudzovanej veci o takýto prípad, teda kedy by súd prvej inštancie nebol oprávnený riešiť predbežné otázky sám, nejde.

22. Súd prvej inštancie navyše posudzoval aj možnosť fakultatívneho prerušenia konania podľa ust. § 164 C.s.p., pričom dospel k správne mu záveru, že prerušenie konania do skončenia vyššie špecifikovaného dovolacieho konania nebolo ani vhodné ani nevyhnutné. Keďže žalovaní ohľadom tohto rozhodnutia súdu prvej inštancie nijak konkrétne neargumentovali a závery, ktoré v tejto súvislosti súd prvej inštancie prijal, žiadnym relevantným argumentom nespochybňovali a obmedzili sa len na tvrdenie, že mal konanie prerušiť (bez akejkoľvek polemiky s jeho závermi), obmedzí sa aj odvolací súd len na konštatovanie správnosti právnych úvah ako aj právnych záverov súdu prvej inštancie aj v tejto časti bez potreby ich opakovať. Odkazuje preto na podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré si aj v tejto časti osvojuje. V tejto súvislosti považuje za potrebné už len uviesť, že súd je povinný postupovať v konaní hospodárne a o žalobe žalobkyne konať bez ohľadu na to, či bolo proti právoplatnému rozhodnutiu iného súdu o predbežnej otázke (resp. v našom prípade len o jednej z predbežných otázok) žalovaným 2/ podané dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok. Dovolacie konanie totiž nie je konaním, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, tak ako to predpokladá ustanovenie § 164 C.s.p., pretože táto (predbežná) otázka už bola medzi sporovými stranami právoplatne vyriešená a právna neistota medzi nimi bola odstránená práve rozhodnutím o predbežnej otázke. Výrok tohto právoplatného rozhodnutia iného súdu (v tomto prípade potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/282/2019 zo dňa 22.09.2021) o predbežnej otázke je pre strany sporu záväzný (ust. § 228 C.s.p.) a túto právoplatne rozhodnutú vec nie je možné medzi tými istými sporovými stranami znova prejednať a rozhodnúť (ust. § 230 C.s.p.), teda je záväzná aj pre súd prvej inštancie konajúci v tomto spore, ktorý si tak túto otázku (ako predbežnú) už nemôže posúdiť sám (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 44/2010 zo dňa 31.01.2012, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 40/2013). Opačný výklad ust. § 164 C.s.p. by kládol dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok na roveň odvolaniu, čo však určite nebolo úmyslom zákonodarcu a nezodpovedá to ani účelu sledovanému príslušnou procesnou právnou úpravou. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu vykazujúcemu atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti. Odvolací súd preto uzatvára, že ak súd prvej inštancie v prejednávanej veci konanie do skončenia konania o dovolaní žalovaného 2/ proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/282/2019 zo dňa 22.09.2021 (o jednej z predbežných otázok) neprerušil, rozhodol správne a odvolací súd s jeho rozhodnutím súhlasí.

23. Odvolací súd v tejto súvislosti podporne poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 3/2000 zo dňa 21.06.2000 (podobne aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 21/2000 zo dňa 20.09.2000), v ktorom ústavný súd skonštatoval, že dovolacie konanie nie je zákonnou prekážkou postupu konania, pretože ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (a rovnako ani ustanovenia Civilného sporového poriadku, pozn. dovolacieho súdu) neobsahujú právnu normu, ktorá by umožňovala, aby všeobecný súd nekonal a nerozhodoval vo veci len z dôvodu, že v nejakom súvisiacom spore je začaté dovolacie konanie. Takýmto ustanovením podľa ústavného súdu nie je ani ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. (v súčasnosti ust. § 164 C.s.p., pozn. dovolacieho súdu), pretože dovolacie konanie začína na základe mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý nemožno subsumovať pod citovanú procesnú právnu normu. Odvolací súd už len dodáva, že prerušenie konania do rozhodnutia dovolacieho súdu by zároveň bolo v priamom rozpore s čl. 17 základných princípov C.s.p., podľa ktorého je súd povinný v konaní postupovať tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzať zbytočným prieťahom a konať hospodárne.

24. Z vyššie uvedených dôvodov vyhodnotil odvolací súd odvolacie námietky žalovaných za nedôvodné a nespôsobilé privodiť požadovanú zmenu napadnutého rozhodnutia. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p.. Žalobkyni, plne úspešnej v odvolacom konaní, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).